

at Kirkeraadet vilde faa stærkt misanbefale en saadan Lov, at Regjeringen næppe vilde finde sig foranlediget til, imod Kirkeraadet, at forelægge Rigsdagen et Lovforslag, som denne dog vanskeligt kunde gaae ind paa uden at abandonnere det Kirkeraad, den selv havde oprettet. Jeg vil ikke tale om saadanne Ting, som ere berørte i § 4, „Menighedernes Forhold til den geistlige Embedsbesættelse,“ „en anden Fordeling af de Kirken tillagte Indtægter“ o. s. v. Jeg veed ikke, om jeg skulde have misforstaaet det sidste af disse tvende Udtryk; jeg har nemlig troet, at dette kunde forstaaes saaledes, at man herunder iblandt Andet kunde indbefatte et Lovforslag f. Ex. om at sætte Geistligheden paa fast Lønning. Dersom det er Meningen af Udtrykket „en anden Fordeling af de Kirken tillagte Indtægter“ — og det er jo upaatvivlelig en Sag, som ikke vilde komme for Rigsdagen, hvis vi havde et Kirkeraad, uden først at være drøftet i dette — saa frygter jeg virkelig for, at hverken Noget af os eller Noget af vore Børnebørns Børnebørn vil komme til at see den Dag, da et Lovforslag herom bliver vedtaget af den danske Rigsdag. Jeg frygter virkelig meget for, at Kirkeraadet vilde affjære enhver tænkelig Mulighed herfor.

Jeg beder det ærede Thing undskyldte, at jeg saa længe har lagt Beslag paa dets Tid og udtalt mig med saa stor Udsørlighed. Jeg har kun den Undskyldning at fremsøre, at dette Lovforslag interesserer mig mere end noget andet af de foreliggende og staaer for mig næst efter Loven om Grundlovsindskrænkningen som det farligste, der hidtil er forelagt den danske Rigsdag (Hør!). Jeg havde ganske vist endnu Meget, jeg kunde have Lyst til at yttre, men jeg tør ikke optage Thingets Opmærksomhed længer og skal derfor foreløbig indskrænke mig hertil.

Færmansen: Naar jeg har bedet om Ordet i den foreliggende Sag, da er det ingenlunde for at anstille Undersøgelse om, hvorvidt et Kirkeraad som det foreslaaede er nødvendiggjort ved Grundlovens § 80, eller hvorvidt det netop nu maatte være den beleilige Tid at foretage Skridt i denne Retning eller ikke, heller ikke skal jeg indlade mig paa at drøfte Lovforslaget i dets Enkeltheder; finder Thinget Saadant nødvendigt og vanskeligt, har det sikkert bedre Kræfter dertil end mine. Jeg har kun reist mig for at udtale min egen personlige Overbeviisning om, at, dersom vi skulde faae en Kirkeforsatning paa et Grundlag som det, hvorpaa det foreliggende Lovforslag hviler, vil den i ingen Henseende blive til Bølgelse for Kirken i Danmark, og det af den simple Grund, at det forekommer mig, at dette Grundlag er i sit inderste Væsen baade ukirkeligt og usandt. Det er sagt, og det synes ogsaa at have været Meningen, at det er netop for at frigjøre Kirken for Statsmagtens Overgreb og det verdslige Herredømme, at et saadant Kirkeraad bør oprettes, og jeg tvivler ikke om, at jo Hensigten er god, ærlig og velmeent; men vil dette naaes ad den Vej, her er betegnet? Vil den urene Sammenblanding af det Verdslige og det Kirkelige, der nødvendig maa føles som et Misforhold, ad den foreslaaede Vej blive ophævet? Er der ikke Fare for, at vi paa den Maade komme dybere ind i det, som vi ville klare os ud af? Kan et Kirkeraad, der vælges paa den foreslaaede Maade, med Stemmebestyrelse i det hele Folk, og hvor der er Mulighed for, at hele Retninger i Folket kunne blive udelukkede, kan et saadant Kirkeraad ansees for et sandt Udtryk af Folket Kirkens Tanke og Villie? Vil det være skikket til at varetage Folket Kirkens sande Liv?